

VLARIO-dag houdt vinger aan pols van rioleringsactualiteit

Antwerp Expo liep op dinsdag 14 maart eens te meer vol voor de VLARIO-dag. Het overlegplatform van de Vlaamse rioleringswereld lokte honderden deelnemers naar de Jan Van Rijswijcklaan, waar tijdens zowat alle lezingen de interesse erg groot was. Een goed gevulde zaal was heel attent tijdens het plenaire gedeelte en splitste zich na de koffiepauze op om te luisteren naar een boeiend rondetafelgesprek of andere inspirerende uiteenzettingen over actuele onderwerpen. Wendy Francken, directeur van VLARIO, stond tot slot uitgebreid stil bij de vraag: 'Wat als de riolen breken', meteen ook het thema van deze editie.

In Antwerp Expo heerst op de VLARIO-dag altijd een gezellige drukte, en dat was dit keer niet anders. Honderden geïnteresseerden zakten naar de Brabostad af om een update te krijgen over de toestand van de Vlaamse rioleringen.

Naast interessante lezingen over onder meer de gemeentelijke saneringsbijdrage en het nieuwe rekeninstrument voor rioleringsontwerpen (zie andere bijdragen in deze Riorama), kregen de toehoorders interessante informatie over het belang van goed onderhoud van de bestaande riolering en een update van de diverse werkgroepen. Daarnaast kregen ze ook een stand van zaken over uitvoeringscertificatie en het afvalwaterinformatiesysteem AWIS.

Wendy Francken was tevreden over de opkomst, maar bleef in haar slotwoord uiteraard niet blind voor de werkpunten van de Vlaamse rioleringssector. "Vorig jaar al gaf ik mee dat het verontrustend is te

moeten vaststellen dat heel wat gemeenten, als gevolg van de overdracht van hun riolen naar rioolbeheerders, ten onrechte veronderstellen ontslagen te zijn van elke verantwoordelijkheid over hun rioolnet. Het sluimerend probleem is dat gemeenten en intercommunales tijdens deze legislatuur inzake exploitatie gemiddeld maar 1% van de 'nieuwwaarde' realiseren, waar dat continu 2% zou moeten zijn. We hopen dat het investeringscijfer in 2018, wanneer het nieuwe meerjarenplan wordt gemaakt, zal kunnen opgedreven worden. Toch vrees ik dat politici al te vaak vergeten wat er aan hun onzichtbaar patrimonium zou moeten gebeuren... tot onze intussen peperkoeken riolen zullen breken en dit plots iedereen wakker schudt. Tot voor vandaag dacht ik dat dit te maken had met ontoereikende financiële middelen, maar na de informatie die we kregen over de gemeentelijke saneringsbijdrage, moet ik die mening misschien herzien."

Financiële transparantie

VLARIO liet namelijk een onafhankelijke studie uitvoeren door de Universiteit Hasselt naar de besteding van de saneringsbijdrage. Deze studie had als doel om financiële transparantie te scheppen in het gemeentelijke rioolbeheer en de kritiek dat de saneringsbijdrage niet efficiënt gebruikt wordt, te ontcrachten. "Zijn er voldoende middelen om te doen wat we moeten, maar vooral ook willen doen? De Kaderrichtlijn Water legt ons verplichtingen op, maar zelf willen we toch ook wel zorgen voor propere waterlopen voor de volgende generaties? 2015 was niet haalbaar, maar ook in 2021 en 2027 zullen we de goede toestand niet halen. Nochtans wijst de door ons bestelde studie uit dat er wel middelen zijn, maar dat we deze beter en efficiënter moeten inzetten", weet Wendy Francken.

Overschotten

Tot haar verbazing merkt de VLARIO-directeur dat, in tegenstelling tot wat werd vermoed, er jaar na jaar groeiende financiële boekhoudkundige overschotten op de rioleringsactiviteiten van gemeenten en intercommunales zijn. "Bovendien moeten we vaststellen dat amper 50% van de ontvangsten naar investeringen gaat; 25% naar exploitatieopdrachten, maar ook dat ongeveer 25% naar andere kosten gaat. Je kan je afvragen of we, afgaand op deze cijfers, wel efficiënt en goed bezig zijn. Het verbaast me dat we niet toekomen aan meer realisaties, terwijl er misschien wel constant wordt gezocht naar excuses voor het niet uitvoeren van projecten. In elk geval mogen we de vooropgestelde doelstelling – propere waterlopen – niet uit het oog

verliezen. We moeten allemaal samen onze verantwoordelijkheid opnemen, want iedereen heeft op zijn niveau zijn taak te vervullen. Op onze VLARIO-dag is gebleken dat er middelen beschikbaar zijn, maar we moeten die ook doeltreffend gebruiken."

Versnippering

Vanuit internationale informatie stellen ze bij VLARIO vast dat het Vlaamse rioleringslandschap ook vandaag nog heel sterk versnipperd is. "Dat leidt tot een gebrek aan uniforme visie en een gebrek aan efficiëntie. Als overlegplatform moeten en willen we hier iets aan doen. Meer transparantie, een verhoogde efficiëntie en een effectievere uitvoering van het rioleringsbeleid zijn zaken die tot meer doeltreffendheid moeten kunnen leiden." Gemeenten, intergemeentelijke rioolbeheerders, studie bureaus en aannemers zijn spijtig genoeg niet altijd de beste vrienden van elkaar. "In het rioleringsbeheer anno 2017 zullen de overheden en de andere partners toch een solide verstandshuwelijk moeten sluiten. Het is zo'n beetje het grootste cliché, maar het is kennelijk toch nodig erop te blijven hameren: samenwerken loont. Dit is in de rioleringswereld blijkbaar nog geen uitgemaakte zaak. Onderling wantrouwen is de grootste hinderpaal in dit verhaal over samenwerking."

De vraag is of alle rioolbeheerders en gemeenten elkaar weten te vinden in nauwe samenwerking. "De diepste valkuil is dat de partijen elkaar onvol-

doende vertrouwen en blijven steken in een cultuur van eigen posities. Maar de conclusie is duidelijk: samenwerken met alle partijen is de boodschap en daarin wil VLARIO als overlegplatform het voortouw nemen."

Dat samenwerken ook belangrijk is in het verhaal van waterbeheersing, is eveneens duidelijk. "We kunnen niet vermijden dat de zomeronweders alsmar intenser worden. Met vereende krachten en een doordachte visie kunnen we ons wel beschermen tegen de wateroverlast die er altijd zal zijn. Samen kunnen we waterschade voorkomen."

Kwaliteit

De VLARIO-directeur sloot haar betoog af met een warme oproep tot alle aanwezigen die een link hebben met het rioleringsgebeuren. "We willen blijven gaan voor kwaliteit. Om een 'rio-gate' te vermijden en te voorkomen dat we op termijn effectief nog brozere, peperkoeken riolen zullen hebben, moeten we allemaal onze verantwoordelijkheid opnemen en ervoor gaan. Het is noodzakelijk iedereen bewust te maken van de noodzaak en van de meerwaarde op langere termijn. Samen met alle partners, zowel privaat als publiek, wil VLARIO als kenniscentrum en overlegplatform hier graag aan meewerken", aldus nog Wendy Francken. Door Bart Vancauwenberghe

• www.vlario.be

"Om een 'rio-gate' te vermijden moeten we allemaal onze verantwoordelijkheid opnemen en ervoor gaan."

Wendy Francken, directeur VLARIO

